

عنوان مقاله:

اعتبارپژوهی آزمایش های پزشکی در حوزه مسائل فقهی

محل انتشار:

مجله پژوهش در دین و سلامت، دوره 8، شماره 3 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

سعید سلیمانی - مرکز مطالعات دین و سلامت، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران

سید علی انجو - گروه اخلاق پزشکی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

سابقه و هدف: موضوع سازی آزمایش های پزشکی برای برخی احکام اسلام پیشینه ای به درازای عمر روایات دارد. از آنجاکه دستاوردهای جدید علوم آزمایشگاهی موجب ایجاد مسائل مستحدثه در فقه شده، هدف این مطالعه بیان انواع آزمایش های پزشکی جدید طبق ملاک های فقهی مکتب امامیه، اعتبار و حجیت این آزمایش ها و محدوده حجیت، یعنی تعیین شروط و ضوابط حجیت این نوع از آزمایش ها است. روش کار: این پژوهش از نوع کتابخانه ای است که با روش توصیفی-تحلیلی سامان یافته و تلاش شده است تا با استفاده از قوانین اصول فقه و قواعد فقهی و آموزه های روایی اعتبار و حجیت آزمایش های پزشکی در حوزه مسائل فقهی از دیدگاه فقه امامیه بررسی شود. مولفان مقاله تضاد منافی گزارش نکرده اند. یافته ها: آزمایش هایی که در بستر علم جدید برای مسائل فقهی موضوع ساز است، در چهار دسته آزمایش های آسیب شناسی، سم شناسی، سرولوژی و ژنتیک معرفی شد. نظر فقهای امامیه معاصر درباره آزمایش های طبی در دو فتوای کلی معرفی شد: الف) حجیت آزمایش، در صورتی که منتهی به قطع و علم باشد و ب) حجیت نبودن این نوع آزمایش ها به طور کلی. در جهت تبیین مسئله آزمایش های پزشکی با ملاک یافتن حکم فقهی، آزمایش ها به سه دسته تقسیم شد؛ تخمینی، حسی و حدسی و در چند مرحله بحث اعتبار و محدوده حجیت آنها از دیدگاه فقه امامیه بررسی شد. نتیجه گیری: به صورت مشخص نتیجه را در سه داده کلی می توان ارائه داد: الف) اعتبار و حجیت آزمایش های تخمینی قابل اثبات نیست و فقدان دلیل بر حجیت را می توان دلیل بر فقدان حجیت دانست. ب) اعتبار آزمایش های حسی در صورتی که مسئله از مصادیق قضیه بینه و شهادت باشد، به واسطه ادله حجیت آن بحث قابل دفاع است و دلیلی بر شروط ذکر شده در آن ابواب، مثل تعدد آزمایش کننده نیست و ج) اعتبار آزمایش های حدسی در صورتی که مسئله بر قضیه قول اهل خبره و کارشناس تطبیق پذیر باشد، به واسطه ادله حجیت آن بحث قابل دفاع است. در نتیجه نظر آزمایش کننده واحد در موضوعات احکام کافی است و نیاز به تعدد نظر آزمایش کننده در آزمایش های حسی و حدسی نیست.

کلمات کلیدی:

آزمایش تخمینی، آزمایش حدسی، آزمایش حسی، حجیت شهادت، حجیت قول کارشناس

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1536636>

